

B. Vitzthum
Tervakoski,
~~Papertehdas~~
Finland

31/7 Keskustelttämöi L. H. n. luvun
sitteni G. Lindahlille
että suorit alottan
työväen takaisinmaksun
ja suostun 200, n. eldy
lukkuan

Pääjohtaja Risto Ryti,

c/o Suomen Pankki,

H e l s i n k i.

Tervakoskella, heinäk. 28 p:nä 1936.

Kunnioitettava Veli!

Gösta Serlachiukselta olet varmaankin kuullut, että huomenna matkustan ulkomaille kesälomalleni, enkä palaa ennenkuin elokuun 28. päivänä. Kun en ole tavannut Sinua kolmeen kuukauteen, katson velvollisuudekseni kirjoittaa Sinulle muutaman rivin yrityksestä, jonka hoitajana toimin.

Tervakosken myynti on tänä vuonna ollut n. 10% viimevuotista suurempi, ja hinnat ovat nykyään hiukan entistään kiinteämmät. Asiakaspiirimme laajennuttua, on vastuu myöskin paremmin jakautunut, ja olemme voineet kokonaan luopua joistakin tappiotatuottavista tilauksista.

Rahallinen asemamme on myöskin vielä entisestään parantunut kun olemme voineet maksaa takaisin vuoden vaihteessa ottamamme tilapäisen kahden miljoonan suuruisen lainan, joka tarvittiin lisääntyneiden lumppuostojemme rahoittamiseksi, ja kun sitäpaitsi olemme voineet lyhentää hypoteekkilainaamme 2,3 miljoonalla markalla. Viime vuonna huokeaan hintaan tehtyjen suurten lumppuostojen ansiosta tulee paperitehdas tänä vuonna osoittamaan poikkeuksellisen suurta voittoa, mikä kuitenkin jo ensi vuonna huomattavasti tulee pienenemään, mikäli emme sitä ennen onnistu saamaan papereittemme hintatasoa nousemaan, sillä lumppujen hinnat ovat tänä vuonna 25 á 30 % viime vuotisia korkeammat. Luonnollisesti koetamme kaikin keinoin saattaa paperihintoja nousemaan. Toivon saavani toimeksi elokuun lopulla kaikkien Puolan, Tshechoslovakian, Itävallan sekä Jugoslavian savuketehtailijoiden kokouksen, pyrkimyksenä yhteistyön avulla saada hinnat nousemaan nykyisiä raaka-ainehintoja vastaaviksi. Kun viime inventtauksessa jo

B. Vitzthum
Tervakoski.
Finland

Pääjohtaja Risto Ryti, Helsinki.

28/7.1936. Sivun 2.

alensimme varastossa olevien lumppujemme kirja-arvoa n. 2,7 miljoonalla markalla, voimme tuskin ensi kirjanpäätöksessä jälleen alentaa varaston hintaa ja siten jakaa tämän vuoden konjunktuurivoittoa tuleville huonommille ajoille.

Muutama päivä sitten tiedusteli Kansallis-Osake-Pankki meiltä, sallisimmeko heidän avata haarakonttorin Tervakoskelle. Minä olisin henkilökohtaisesti mieluummin suonut, että olisimme saaneet tänne säästöpankin, sillä kaikilla työläisillämme on säästöjä, jotka he mieluummin tallettavat säästöpankkiin kuin kaupapankkiin edellisen maksaman korkeamman koron vuoksi. Yhtiö on muutama päivä sitten kirjoittanut Sinulle asiasta, ja kun K.O.P. on pyytänyt mahdollisimman pikaista vastausta tiedusteluunsa, saavatko he perustaa haarakonttorin paikkakunnallemme vaiko eivät, pyydän Sinua kotiinpaluusi jälkeen lomaltasi soitattamaan joko kapteeni Gröndahlille tai agronomi Kaltiolle vastauksesi, jotta he voivat tiedottaa sen edelleen pankille. - Koska pankki toistaiseksi ei kaipaisi enempää kuin yhden huoneen, on huoneistoasian järjestäminenkin mahdollinen.

Asuntopula Tervakoskella on yhä tuntuva. Kun kaikilla työläisillä on luontaisetuna vapaa asunto, valo ja lämpö, ei omien kotien rakentaminen kiinnosta heitä yhtä paljon kuin muilla tehdaspaikkakunnilla asuvia, missä työläiset saavat maksaa melkoisia vuokria asunnoistaan. Meidän järjestelmämme pienin rahapalkoin ja hyvin luontaiseduin tuntuu minusta kuitenkin onnelliselta, sillä niin työläiset kuin virkailijat ovat kaikki tyytyväisiä ehtoihinsa. Yhtiön on niin ollen huolehdittava siitä, että asuntoja on riittävästi, ja ehdotan sen vuoksi, että viipymättä saisimme rakentaa talon, joka käsittäisi neljä kahden huoneen ja keittiön huoneustoa siihen asuinrakennusryhmään täällä, jota kutsutaan "Berliiniksi". Tietenkin voisi asia jäädä siksi kunnes palaan matkaltani, mutta valmistuu rakennus silloin kovin myöhään. On mahdollista, että vastaisuudessa olisi siirryttävä rakentamaan asuinrakennukset tiilistä ja myöskin toisentyypisinä kuin tähän asti, mutta kun kokemuksemme "Berlii-

B. Vitzthum
Tervakoski,
~~Hyvinkää~~
Finland

Pääjohtaja Risto Ryti, Helsinki.

28/7.1936. Sivu 3.

nin" rakennustyyppistä ovat olleet hyvänlaiset, ja myöskin niiden asukkaat ovat olleet asuntoihinsa tyytyväiset, olisin kiitollinen, jos antaisit ilmoittaa, että mainitunlaisen asuinrakennuksen pystyttämiseen saadaan ryhtyä viipymättä, siis jo ennen minuun paluutani matkaltani.

Lumppumakasiinikysymystä emme liioin ole unohtaneet, mutta kun on osoittautunut, että emme tule toimeen vähemmällä kuin toista miljoonaa maksavalla makasiinilla, saa tämä kysymys levätä ensi johtokunnan kokoukseen.

Toivoen, että olet viettänyt mieluisan kesäloman, merkitsen, kunnioittavin terveisin,

Sinun

B. Vitzthum

FENNIA